

»sekularni« oblikovatelj človeka, šolski organizator in pedagoški mislec s svojo neomajno vero v človeka mnogo bodrilnega povedati osobito danes, to je iščočim rešilo nit, ki bi vodila iz »gluhe loze«, v kateri se nahajamo.

Te vrstice naj bodo po takem le spoštljiv poklon naše kulture ob pokojnikovem odhajanju v večnost! Sicer pa ostanemo še dolžniki njegovemu geniju.

— **Delnice Agrarne banke** — članstvu v vednost. Ker se obračajo poedinci na sekcijo s prošnjo za informacijo, kdaj bodo prejeli delnice Agrarne banke, objavljamo na tem mestu odlok računovodskega oddelka ministrstva notranjih del R. br. 8276 od 25. julija 1931, ki so ga prejeli vsi finančni oddelki banknih uprav. Okrožnica se glasi:

Ministarstvo Financij, odeljenje državne računovodstva i budžeta aktom svojim II. br. 79.542 od 11. jula 1931. godine dostavlja sledeće:

Potrebno upustvo za prijem akcija Agrarne banke kao i interesa dostaviće se svima ustanovama čiji su službenici unisali i uplatili akcije na dvogodišnju otplatu.

O prednjem se izveštava ministarstvo s molbom, da sa ovim upoznate sve područne ustanove i naredite im, da prestavke poedinih službenika o traženju akcija ne dostavljaju ovom ministarstvu, jer se po istima neće ništa raditi, niti uzimati u postupak.

Prednje mi je čast dostaviti s molbom, da o istom izvolite upoznati područne ustanove i službenike.

Zgornji dopis je bil poslan 25. septembra 1931 tudi vsem sreskim načelnikom.

— **Film kot učni pripomoček.** Preteklo leto sta se vršila v Parizu dva kongresa, na katerih se je reševalo vprašanje o filmskih predstavah kot učnem pripomočku. — Skoraj istočasno se je vršil na Dunaju velik kongres delegatov iz 21 držav, ki so se bavili s tem vprašanjem. — V Rimu obstoji mednarodni inštitut, a v Baslu prav tako poseben biro za mednarodno vzgojo z uporabljanjem filma. — V Franciji imajo v osnovnih šolah do sedaj 4000 velikih in 2500 malih kinoaparator, ki služijo učitelstvu kot pomožno sredstvo pri pouku.

— **Stanje učiteljskih akademij v Nemčiji.** Za l. 1932. je v Nemčiji ustavljen sprejem v vseh pedagoških akademijah. Obenem je bilo tudi zatvorjenih pet pedagoških akademij in to v mestih: Gottbus, Stettin, Erfurt, Altona in Cassel. — Služatelji teh akademij so razporejeni na ostalih deset akademij na Pruskem. Povod tem ukrepom je veliko število absolviranih in nezaposlenih učiteljev in učiteljic.

— **V Španiji je** otvorjenih 7000 novih osnovnih šol. Za te šole je bilo istočasno z otvoritvijo angažiranih 14.000 učiteljev (ic), za katerih plače je sprejet proračun, ki znaša 32.300.000 peset. Za material in učila je izdanih 833.300 peset. V bodočem letu je predvideno v Španiji zvišanje učiteljskih plač za 10%. Najnižja učiteljska plača znaša danes 3500 peset letno.

— **Narodne šole v Savski banovini.** Narodnih šol je v Savski banovini vsega 1762, in sicer 1742 državnih in 20 privatnih s 4531 razredi z 284.383 šoloobveznimi otroki za nižjo in 57.258 za višjo narodno šolo. Šoloobiskujočih otrok je vsega 304.220. Šolskih poslopij imajo vse državne šole 1986, a privatne 20. Od leta 1918. je naraslo število šolskih poslopij za 238, kar je vsekakor lepo število. Vseh učnih moči za te šole ima Savska banovina 4429.

— **Češkoslovaško šolstvo v številkah.** Po službeni statistiki je bilo v l. 1930/31. na Češkoslovaškem 14.900 šol z 41.255 razredi in 40.949 učiteljev (ic). Učencev in učenk je bilo v teh šolah 1.721.615. Od teh šol je 10.144 češkoslovaških, na katerih je službovalo 28 tisoč 540 učnih moči, nemških šol je bilo 3309 z 9286 učitelji (icami), madžarskih 835 s 1773 učitelji (icami), rusinskih 514 s 1137 učitelji (icami), poljskih 90 z 280 učitelji (icami), romunskih 4 s 15 učnimi močmi in 4 židovske z 8 učnimi močmi. Meščanskih šol je bilo 1868 s 7479 razredi in 9321 učitelji (icami). Vse meščanske šole je obiskovalo 281.802 učencev (k). Otroških vrtcev in zavetišč je bilo 2428.

Šolstvo v Julijski Benečiji.

Šolske nadzornike in didaktične ravnatelje v Julijski Krajini je pozval k sebi šolski skrbnik Mondino in jim dal nove direktive za tekoče šolsko leto. Pouk bi se moral vršiti redneje in dati boljši rezultat. Med učitelji in oblastvenimi zastopniki ne vladajo vedno dobri odnosi. Ugotavlja pa, da se je v zadnjem času pri civilnih in političnih oblastvih izboljšalo pojmovanje ljudskošolske misije in se učiteljsko osebo bolj upošteva kakor prej. Mondino je zadovoljen, da ni v Julijski Krajini več slovenskih učiteljev. Mondino razlaga ob začetku vsakega šolskega leta učiteljem, da mora biti šola vzgojna in asimilacijska sila med »drugorodci«. Fašistični hijerarhi pa mu koncem vsakega šolskega leta povedo, da ne morejo biti zadovoljni ne z uspehi učiteljstva v šoli in ne z njegovim izvenšolskim gibanjem. Večina sedanega učiteljstva je po njihovi sodbi nesposobna za izvrševanje naloge obsejne fašistične šole.

Nedavno je fašistični tisk zopet potožil, kako da primanjkuje učiteljev v Julijski Krajini. Od približno 4700 učiteljskih moči je moških samo 1400. Učiteljice je torej 3300. Med njimi so mladenke 17 do 18 let, ki ne morejo držati discipline med 13 do 14 let stari učenci in so zadovoljne, če ti dečki sploh ne prihajajo v šolo. Brigajo se potem toliko bolj za deklice. Fašistični tisk izvaja, da šolske, pošolske fašistične organizacije ne morejo uspevati v krajih, kjer ni učiteljev. Za učiteljski naraščaj je slabo preskrbljeno, ker

se sprejema na učiteljska le malo, določeno število prijavljenikov. Na tržaškem učiteljskem so jih letos odklonili skoro 200.

Po »Slovenskem Tedniku«.

Osebnostne zadeve.

— **i Napredovali so učitelji (ce) v VI. skupino:** Arrigler Valerija, učiteljica v Trzinu; Schweiger Hedvika, učiteljica v Novem mestu; Veber Franja, učiteljica v Starem trgu; Troha Elza, učiteljica v Zavrču; Rakovec Cirila, učiteljica v Sv. Pavlu; Kontler Marija, učiteljica v Prihovi; Herzog Ana, učiteljica v Ljutomeru; Levec Stefanija, učiteljica v Boh. Bistrici.

Učiteljski pravnik.

— **§ Odgovor: E. D. v V. D.** — Z odlokom ON br. 59.803 z dne 14. 9. 1927 ste bili postavljeni v II/3. skupino in s l. 4. 1931 pravilno prevedeni v VIII. skupino po U. Z. iz leta 1931. s plačo 790.— Din. Ker ste bili nad 3 leta v odgovarjajoči skupini. — Ker ste zadovoljili pogoju § 49. U. Z., lahko zaprosite za VII. skupino; 2. period. povšček Vam pripada šele po 6 letih, prebitih v skupini, t. j. 1. 10. 1933.

— **§ Napredovanje učiteljstva; ocena.** Po zahtevi ministrstva prosvete naj se vpišejo v izvedbe iz Učiteljskega lista kot v priloge k prošnjam za vsa napredovanja službene ocene zadnjih 3 let za vsako leto posebej (za napredovanja iz X. in IX. skupine — ocena 4 let) in sicer z besedami in številkami.

V prošnjah (vlogah) in izvodih iz Učiteljskega lista je v bodoče navesti tudi očetovo (moževno) polno ime.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Učiteljska gospodarska poslovalnica** je imela dne 2. februarja t. l. skupno sejo upravnega in nadzorstvenega odbora. Oba odbora sta revidirala račune in ugotovila bilanco o delovanju U. G. P. v II. poslovnem letu. Razveseljivo število naročnikov dokazuje, da ima U. G. P. že mnogo pristašev in celotna slika naročil pripoveduje, da uživa U. G. P. pri naročnikih zaupanje. Neplačani računi žal kažejo na vladajočo krizo, ki ovira popoln razmah te institucije.

Število članstva se je v tem letu precej zvišalo. Pričakujemo, da bodo v III. poslovnem letu zadružniki U. G. P. vsi v JUU včlanjeni tovariši (ice), kakor je bilo sklenjeno na pokrajinski skupščini.

Prepis bilance z vsemi prilogi bodo v kratkem prejela vsa učiteljska društva. Pri društvih zborovanjih naj se o bilanci razpravljajo, da bo dobil vsak član natančen vpogled o delovanju U. G. P. in bo razvidel tudi velik gospodarski pomen te zadruge za organizacijo in oba Učit. domova.

Učiteljska gospodarska poslovalnica ima že na razpolago razstavo strokovnih knjig in stenskih slik v Mariboru in v Ljubljani. To je prvi začetek razstave, ki se bo sčasoma izpopolnila do potrebne višine.

Oddelek U. G. P. v Ljubljani prične v bližnji bodočnosti samostojno poslovanje.

Učiteljska gospodarska poslovalnica bo založila tudi zorne načrte šolskih klopi, kakor tudi ostale šolske opreme za različne kategorije šol.

Člani, poslužujte se »Učiteljske gospodarske poslovalnice« in pomagajte graditi naša domova!

— **g Posnemanja vredna zavednost.** To variš Lojze Marok iz Ljubljane je odstopil Učiteljskemu domu v Ljubljani polovico prejetega honorarja v znesku Din 250.—. Ko bi bili vsi tovariši in tovaršice tako zavedni, bi kmalu imeli svoj dom. Iskrena hvala in posnemajte! — Jos. Kobal, blagajnik.

— **Učiteljski dom v Ljubljani.** Tov. Ljudevit Kabaj, šolski upravitelj v Cerkljah ob Krki, je daroval za dom Din 100.—. Iskrena hvala in posnemajte! Jos. Kobal, blagajnik.

— **g Za Porekarjev temeljni kamen** so nadalje zbrali, oziroma darovali Učiteljskemu domu v Mariboru: Miloš Levstik — Celje, 50 Din; Velnar Jože — Murska Sobota, 200 Din; Tušak Franjo — Tezno, 52.50 Din; Šumer Hinko — Šmarje pri Jelšah, 40 Din; sresko uč. društvo Gornji Grad 200 Din, sresko uč. društvo Maribor levi breg 430 Din. Porekarjeva zbirka znaša sedaj z zadnjimi izkazanimi darovi 1562.50 Din. Vrli darovalci naj bi našli obilo posnemovalcev!

Mladinska Matica.

— **mm Z 18. seje, dne 11. februarja 1932.** 1. Glede treh rokopisov o domu in gošpodinji pade odločitev na prihodnji seji.

2. Za knjigo o Tesli in razvoju elektrotehnike, ki jo misli izdati Mladinska Matica v izredni publikaciji, napravi upravnik do prihodnje seje natančen proračun, tako da se lahko določi subskripcijska in knjigotrška cena.

3. Na prihodnji seji poda upravnik natančen obračun dohodkov in stroškov Mladinske Maticе v tem šol. letu.

4. Za Bevkovo knjigo »Luček išče očeta«, ki izide v rednih publikacijah, se določi ko- rektor in ilustrator.

5. Da se »Tiho življenje« čimprej razproda, se razpošlje pred Veliko nočjo na šole posebna okrožnica.

6. Ker mislimo izdati tudi letos za Miklavža v izredni publikaciji knjigo za naj-

mlajše, razpisujemo dve nagradi, 2000 in 1000 Din za dva najboljša spisa.

— **mm Razpis književnih nagrad.** Mladinska Matica misli izdati za Miklavža v izredni publikaciji knjigo za najmlajše šolske otroke in razpisuje zato dve nagradi, prvo v znesku 2000 Din, drugo pa 1000 Din za dvojne najboljše del.

Po obsegu naj delo ne presega štirih tiskanih pol formatov izrednih Maticinih publikacij. Snov poljubna. Delo je lahko literarno ali slikarsko, pisano v prozi ali v verzih, glavno je, da je umetnina, ki bo primerno Miklavžev dar za otroke od šestih do devetih let. Nagradni deli dobijo tudi običajen honorar.

Rokopise naj pošljejo pisatelji oziroma slikarji pod geslom, s katerim naj bo opremljena tudi zaprta kuverta z avtorjevim naslovom. Rokopise sprejema do 1. avgusta t. l. tajništvo Mladinske Maticе, Ljubljana, Franciškaška ulica 6. Tam dobe pisatelji tudi podrobna pojasnila.

— **mm Pravkar je izšla 5. številka »Našega roda«,** ki je tokrat posvečena veselju in smehu. Z verzi so zastopani: Stano Kosovel, Zdravko Ocvirk in Anica Černejeva. V prozi: Ribičič, Milčinski, Magajna, Kmetova, Pokorn in Lojze Zupanc. Zanimiv bo Skodlarjev članek o fotografiji, portretu in karikaturi. Vesel je Skrbniškov dramatični prizor. Pestre so tudi vse ostale rubrike in posebno bogat je tokrat Cicibanov rod. Nič manj zanimiv ni slikarski del, kjer sodelujejo: Justin, Vavpotič, Gaspari, Gorše, Globočnik, France Kralj, Mara Kraljeva in Fr. Kunaver.

O Ribičičevem »Miheu in Jakcu« poročata ista številka (6.) »Mentorja«: O Miklavžu je izšla ta knjiga in menim, da dobri svetnik ni mogel prineesti kaj boljšega in primernejšega onim, ki so se do njegovega godu spoznali s skrivnostjo črk. Je pa res to knjiga, ki mora v otroku vzbuditi veselje do čitanja. Igraje prebere stran za stranjo in preskuša obenem svojo bistrost, ker kar pisatelj mo- dro zamoli — otroka hoče naučiti opazovati in misliti — to mu z zanimivo nazornostjo pokaže M. Gaspari v drobnih slikah, ki gredo menda v tisoče. Otroci spremlja juna- ka Miha in Jakca od rojstva pa do šole in preživi z njima vse letne čase in praznike in še to in ono, mimo česa bi najbrže sicer šel z zaprtimi očmi. Naša mladinska književnost za najmlajše je s to knjigo mnogo, mnogo pridobila.

O Lovrenčičevem »Tišem življenju« piše med drugim kritik France Vodnik v svoji obširni oceni v »Mentorju«:

... Tudi njegova (Lovrenčičeva) knjiga »Tiho življenje«, ki jo je h koncu minulega leta izdala zelo delavna Mladinska Matica, je zbirka legend oziroma legendaričnih povesti... Legend je zato že po svojem bistvu religioznega značaja. Navadno je seveda izročilo prejšnjih časov in rodov, a s tem njena snov postane še posebno častljiva. Ločiti pa moramo ljudsko legendo od literarne, kamor prištevamo tudi vse tiste, ki se po vsebini sicer opirajo na ljudsko izročilo, a so po vsebini in obliki delo znanega pisatelja. Takšne so tudi pričujoče legende, saj jih je pisatelj oblikoval popolnoma po svoje. Po svoji vsebini pa sta dve vzeti iz goriškega, štiri pa iz gorenskega legendaričnega okrožja... Zdi se, da bi pisatelju z umetniškega vidika mogli tu in tam očitati malo preveč literarno oblikovanje, radi česar rad dodaja včasih marsikaj nebitnega... Toda priznati je treba, da je sicer vsa zbirka napisana z večjo roko in da se je pisatelj potrudil, da čim skrbneje poda zlasti vsebinsko ozadje. To pa je za mladinsko knjigo največjega pomena, zakaj fabula je v prvi vrsti tista vzmet, ki izproža mlado fantazijo, obenem je prav zgodba tista zakladnica etičnih nagibov in sil, ki naj jih mladi bralec črpa iz vsake dobre mladinske knjige. Ta poudarek je izražen tudi v naslovu »Tiho življenje«.

Zbirko krasi številne, deloma prav dobre, deloma pa, sodim, za mlado oko, željno čim večje konkretnosti, v obrisih morda premalo jasne risbe slikarja B. Jakca.

MIROSLAVA LEITGER

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG ŠTEV. 3.
Izdolovanje ročnih in strojnih vzorin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

Učiteljski pevski zbor JUU.

— **pev Pevski tečaj,** ki se je vršil 13. in 14. februarja, je bil prav dobro obiskan in je dokazal, da se članstvo v polni meri zaveda

velike naloge, katere delna izpopolnitev bo 7. marca. Prihodnji pevski tečaj bo 4., 5. in 6. marca. Pričetek 4. ob 9. uri. Onim, ki so bili odsotni pri tej vaji, pošljemo še posebna opozorila in note. — Odbor.

— **pev Pevske vaje** za članice in članke iz Ljubljane in okolice se vršijo vsako soboto od 20. do 21. ure v Glasbeni Matici.

— **pev Koncert UPZ 7. marca.** Na koncertu bo zbor izvajal sledeči program: Kosta Manojlovič — »Puče moj«; I. Hristić — »Hristos tješi mater svojo«; St. Mokranjac — »O kako brezakovo je...«; Krstić P. — »Dugo se polje zeleni« in ženski zbor »Pod jorgovanom«; M. Milojevič — »Muha i komarac«. Sledijo: Tajčević — »4 duhovna stiha« z bas solo; E. Adamič — 6 narodnih pesmi za ženski zbor po napavih iz Kokošarjeve zbirke; Tajčević — »4 starosrbijanske«. Program zaključujejo 4 srbske narodne pesmi od Stolcer Slavenskega: »Koleda«, »U jesenske duge noći«, »Sljepačka« in »Rugalica«.

Šolski radio.

— **r Program za XV. teden.** V torek, 23. februarja bo predaval g. Kapus Vladimir: Zimsko življenje v gozdu. I.—III. V petek, 26. februarja: Dobra mladina. I.—III. Dialog, oddaja g. šol. upravitelj Horn Pero. Obe oddaji pričneata ob 11. uri 30 minut.

— **r Napredek šolskega radia v Dravski banovini.** Odsek za šolski radio z veseljem ugotavlja, da narašča zanimanje za to novo prosvetno ustanovo in da se pridno javljajo nove šole, ki žele informacij glede nabave dobrih radio-aparatorov in glede organizacije šolskega radia sploh. Da bo v bodočem šolskem letu prirastek šol z radio-aparati še večji, bo v počitnicah, če bodo denarna sredstva dovoljevala, zopet tečaj za radio-amaterstvo, da se učiteljstvo izpopolni v tej smeri in da pospeši potem razvoj te važne kulturne pridobitve.

Iz poslanih dopisov razvidimo, da uga- jajo mladini najbolj dialogi in reportaže, zato opozarjamo predavatelje na članek: »Kako predavajmo v šolskem radiu?« Članek je spisal g. prof. Niko Kuret v zadnji »Prosveti«.

V petek, 12. februarja smo po končanem šolskem predavanju pričeli z oddajo kratkih 10 minut trajajočih poročil važnih dogodkov, ki zanimajo mladino, kakor izredno aktualne novice, koledar pomembnih zgodovinskih obletnic i. dr. Vabimo učiteljstvo in mladino, da nam pošlje opis posebnih dogodkov v svojem domačem kraju, da jih oddamo v radiu in s tem ojačimo zanimanje naše mladine.

Na delo za naš dom! Vsa naročila potom U.G.P.

— **r Kmetijski pouk po radiu v drugi polovici februarja.** V četrtek dne 18. februarja t. l. ob 18. uri popoldne nadaljuje živinorejski nadzornik g. Martin Zupanc predavanje o predmetu: »Naša domača prašičarja in nasveti za njeno zboljšanje«. Govoril bo v prvi vrsti o primernem krmljenju prašičev.

V nedeljo dne 21. februarja ob 8. uri zjutraj predava tajnik g. Kafol »O oskrbi sadnega drevja s posebnim ozirom na gnojenje in zatiranje škodljivcev pred pomladjo«.

V četrtek dne 25. februarja ob 18. uri popoldne predava g. ing. Zupanič o vinarstvu in sicer o vinski krizi in našem vinogradništvu.

V nedeljo dne 28. februarja ob 8. uri zjutraj predava g. ing. Viktor Novak o gozdarstvu in sicer o sečnji.

Stanovska organizacija JUU Iz društev:

Vabila:

— **JUU SRESKO DRUŠTVO V RADOVLJICAH** zboruje v soboto dne 5. marca takoj po prihodu dopoldanskih vlakov v poslopju osnovne šole na Jesenicah. Dnevni red: Poročilo predsedstva. — 100letnica dr. M. Tyrša. — Pogovor o došlih okrožnicah. — Slučajnosti. — Udeležba je obvezna za vsakega člana. — Odbor.

— **JUU SRESKI DRUŠTVI LJUBLJANA IN LITIJA** zborujeta v ponedeljek dne 22. t. m. in ne v soboto 27. t. m. Dnevni red zborovanja je isti, ki je bil objavljen v prejšnji številki »Učiteljskega Tovariša«.

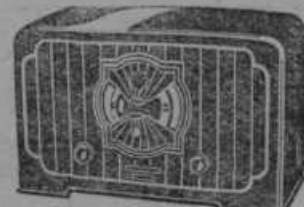
Kadar pridete v Ljubljano z mislijo, da si nabavite dober aparat za šolski radio

ali tudi zase, ne pozabite obiskati našega prodajnega oddelka. Pri nas dobite največjo izbiro aparatov na baterije, na izmenični in istosmerni tok vseh napetosti. Nizke cene in ugodni plačilni pogoji!

RADIO LJUBLJANA

TELEFON 31-90

MIKLOŠIČEVA CESTA 5

Vse muzikalije se dobe v knjigarni Učiteljske tiskarne. Prospekte raznih edicij pošilja na zahtevo brezplačno.

= JUU LITIJSKO DRUŠTVO zboruje skupno s ljubljanskim uč. društvom v ponedeljek 22. febr. t. l. ob 9. uri na Grabenski šoli v Ljubljani. — Izven internih zadev društva je objavilo dnevni red že ljublj. uč. društvo. — Odborova seja našega društva pa se vrši po zborovanju in ne pred zborovanjem, kot je bilo zadnjič objavljeno.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ DRAVOGRAD V PREVALJAH je zborovalo dne 16. januarja 1932. v Prevaljah. — Od 108 članov je bilo navzočih 42, t. j. 45.4%.

Po običajnem pozdravu je otvoril predsednik zborovanje ter podal situacijsko poročilo. Predtajo se vsi došli dopisi in okoliščine sekcije, h katerim je članstvo zavzelo svoje stališče. V debato so posegli tovariši Doberšek, Gačnik, Kopriva, Močnik Peter. Tov. predsednik je podal obširno poročilo o seji širšega sosveta v Ljubljani. Članstvo se je zanimalo posebno za vprašanja glede ocenjevanja naravnih stanovanj, naravnih datatev, sistemizacije službenih mest in za zakon o obrtno nadaljevalnih šolah, prav tako tudi za mladinski tisk. K poročilu se je razvila živahna debata.

Zborovanje je posetil tudi g. sreski načelnik dr. Hacin. Tov. Kopriva, ki je baš ta čas referiral o zadružnem življenju v šoli, je svoje predavanje prekinil in tov. predsednik je v imenu učiteljskega iskreno pozdravil došlega gosta. Po predavanju se je g. sreski načelnik zahvalil predsedniku za pozdravne besede ter v daljšem nagovoru poudarjal uspešno in zaslužno delo učiteljskega v prostveti, gospodarstvu in socialno-humanitarnih društvih. V obče so v vseh organizacijah, ki služijo v blagor narodu, poverjena čez že ne vodilna, pa vsaj ona mesta, ki zahtevajo največ resnega in poštenega dela ravno učitelstvu, ki izvršuje te nenagradne funkcije vestno in z ljubeznijo. V učiteljskih vrstah so tovariši in tovarišice, o katerih moremo reči, da so pravi borci za narod, dom in kralja. Zato so dobili nekateri izmed njih priznanje za najvišjega mesta. Odlikovani so bili tovariši Gačnik Janko, Kuhar Janko, Golob Josip, Stres Feliks in Kuraš Ivo. So to tovariši, ki že leta in leta prednjačijo s posebno žilavo agilnostjo. G. sreski načelnik si je štel v prijetno dolžnost, da so mu oblasti poverile razdelitev teh odlikovanj in je posameznim odlikovancem iskreno čestital.

V imenu odlikovanih se je zahvalil tov. Gačnik, poudarjajoč, da je s temi znaki prejelo odlikovanje tudi celotno učitelstvo. Saj so odlikovanci najbližji tovariši vsemu učitelstvu, ki je edino v mislih in delu; pohvala enemu je torej pohvala vsem.

Tov. predsednik se je g. sreskemu načelniku toplo zahvalil za izredno lepe besede. Bil je to nagovor priznanja, ki je učitelstvu najlepša nagrada za trud in delo. Tov. predsednik je prav tako prisrčno čestital vsem in odlikovancem še posebej. K njegovi poslednji čestitki so se pridružili z navdušenjem vsi navzoči tovariši in tovarišice.

Iz predavanja tov. Koprive, ki je bilo zelo zanimivo in aktualno, posnemamo sledeče: Predavatelj je najprej opisal splošno duhovno in duševno ubranost današnjega človeka ter posebej učitelja ter naznačil nje vzroke. Nenotnost fronte vzgojiteljev v dosegu glavnih vzgojnih ciljev je sokriva mnogim svetovnim zlom. Zadržnost je geslo današnje dobe. Razne borbe za prestiž se vrše le med velikimi edinicami. Kdor ne sledi klicu po zadružnosti, je zmravljen. »Naša šola« je le navadna posledica te dobe zadržnosti. Kjer ni zadružnega dela vsega učiteljskega naprepa na lastni šoli, tam ne more uspevati ideja nove šole s svojimi socialnimi nalogami. Čut zadružništva med učitelstvom in tega z domom je glavna sila nove šole in pot k zarjam novega pokolenja. Zadržnost je oni vzgojni princip, ki je najprimernejši današnjemu času. Postati mora ena sama, velika, nezlomljiva zadruga dela in naprepa na posamezni šoli v vsakem šolskem delu. Samovlada, podrejenost naših malenkostnih osebnosti šoli, torej

pravo demokratično mišljenje učiteljskega ustvarja na šoli harmonijo, ki pregluši vse morebitne vsakdanje disonance. Delitev dela po interesih, po zmožnostih, upoštevajoč tovarišev zdravstvene in družinske razmere, v prvi vrsti pa uvidevnost, taktčnost, plemenitost drug do drugega, to so osnove zadržne šole. Šola z družinsko harmonijo bo vzor bodočnosti. Velik odstotek učitelje (U. S. A. l. 1910. n. pr. 92.3%) kaže, da je uresničenje te naloge nove šole največ odvisen od prave emancipiranosti učitelje. Kakor povsod v pravem življenju, tako so tudi v prvi vrsti šoli, ki vzgaja mladino za to javno življenje, žrtve in odpovedi v korist kolektivnega dela predpogoji zadržnega življenja na šoli, preloma med staro in novo šolo. Poda še nekaj primerov nekollektivnega čuta na šoli in navaja drugo notranje in zunanje ovire k zadržnosti. Konča z vzklikom: Živela zadržnost na šoli!

Sklenilo se je, da se vrši prihodnje zborovanje začetkom marca na Prevaljah ali v Dravogradu.

R. Gallob, predsednik.

E. Stanič, tajnik.

+ JUU, SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je zborovalo dne 6. februarja 1932 v Gornji Radgoni ob udeležbi 68 tovaršev (ic).

Solnčen februarjski dan je bil. A v dušah nam ni bilo tako solnčno in toplo. Težka atmosfera je bila v zbornici, bila je atmosfera dejstva, da so vsa društvena poročila zgolj poročila, in da še nismo dosegli tega, kar bi morali doseči glede materialne in socialne strani naših pravic. Kje je gordijski voz? Tu so se mnenja ločila. Mlaži so zastopali mnenje, da je krivo vodstvo, dočim je tov. Mavrič poudarjal v svojem poročilu o seji predsednikov sreskih učiteljskih društev, da so voditelji na svojih mestih in da imamo lahko popolno zaupanje v nje. V poročilu se je dotaknil še drugih perečih problemov, n. pr. Našega roda, kjer je omenil, da se naj pošiljajo ocene in nasveti, ocenitve naravnih stanovanj, posebno pa odtegljaji šolskih upraviteljev. Konča je z upanjem, da se bo vse uredilo. A razdvojenost in pesimizem se nista zmanjšala. Slednji je legel na nas kot mōra.

Atmosfera je popustila šele, ko je spregovoril mladi učitelj Franjo Kotnik. Podal je v lepih besedah informativno kritiko pedagoškega lista »Učitelja«.

Sledil mu je France Jandl s predavanjem o »Človeku«. (Sestavljeno po delih angl. filozofa Herberta N. Cassona.) Jedro: Človek je najvažnejše na svetu. Ali ni vse drugo le ogródje? Vladanje! Literatura! Trgovina! Znanost! Vera! Poklic! Ali ni vse to šele v drugi vrsti za človekom samim? Da, človek! To je najboljši ime zanj, boljše kot duša ali volja, ker objema v sebi njegovo celotno bitje, telo in dušo, voljo in srce. Ker je tako važen, skušajmo ga analizirati. Našli bomo, da sta v človeku dve sili: centrifugalna in centripetalna. Prva je moška, individualistična, druga ženska, socialna. Centrifugalna člov. lastnosti so: mišljenje, posebnost, svojevrednost, sprememba, zavest; centripetalne: čustvo, erotičnost, navade, posnemanje, vera itd. Osebnost je harmonija obeh sil. Človek z zgolj centripetalnimi silami je sirov material, človek z zgolj centrifugalnimi silami pa posebež, genij, »blaznež«. Pa še nekaj! Za harmonijo je potrebno še tudi to, da nobena lastnost — dobra ali slaba, centrifugalna ali centripetalna — ne prekorači meje samokontrola. — Res, človek je misterij. A največji misterij smo mi sami. Zato, spoznajmo najprej sebe, šele tedaj bomo lahko zgradili novega človeka, lepšega in srečnejšega.

Ugajal je zdrav optimizem predavatelja. Saj pravi na nekem mestu: »Ne recite nikdar: tega ne dosežem. Sem prestar, sem premlad, premalo izobražen, sem le učitelj. Ne! Moči vsakega človeka so brezmejne, moči njegovih misli in volje so neskončne.«

Nekaj smo spoznali. Kaj je to? To: V mladi učiteljski generaciji je zavladal nov duh, bori se, da najde sebe in svoje dostojno mesto v človeški družbi. Nista borca le ta

dva. Ne, ne! Še mnogo drugih je, tihih in glasovnih. Žalibog je izgubila svojega voditelja Vekoslava Špangerja in tovarišico Danico Gradnovo.

Toplo smo se razšli v zimski dan.

France Jandl, tajnik.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V BREZICAH je imelo zborovanje 6. februarja 1932. v Sevnici.

A. Hospitacija vsega učiteljskega v 7. razredu (tov. Zomerja) je navzočim pokazala, kako se vzbuja pri otrocih aktivnost in v obliki koncentracije združujejo predmeti na višji stopnji.

B. Na hospitacijo navezano predavanje g. direktorja dr. Dragotina Lončarja je vzbujalo splošno zanimanje. (Teorija in praksa moderne šole.)

C. Tov. predsednik sekcije I. Dimnik je podal situacijsko poročilo o delu in uspehih organizacije, materialni in pravni zaščiti članstva, razpravljal o načelnih organiz. vprašanjih ter podal mnogo pojasnil in informacij v stanovskih zadevah.

Obravnava raznih predlogov etc. sledi pri prihodnjem zborovanju, ki se vrši 9. aprila 1932. v Trbovljah skupno za društva: Laško, Litija, Krško in Brežice.

Važno za pedagoge:

Das moderne „Taschenwörterbuch“ jedes Pädagogen

Današnje stanje vzgoje „Kako študiram pedagogiko?“

Za pedagogiko imamo doslej le velike leksikone in priročne knjige. Vseskozi pa je manjkalo majhen priročni besednjak, ki bi služil učitelju, učiteljici in dijaku, ki študira pedagogiko, kot priročna knjižica, v kateri z lahkoto in hitro najde potrebne podatke. Sedaj je tukaj! Privatni docent dr. Hehlmann na univerzi in pedagoški akademiji v Halle (Nemčija) daje zanesljiva in izčrpna pojasnila v vseh vprašanih današnje pedagogike in sorodne vede. V nadaljnjem je članek »Kako študiram pedagogiko«, po en pregled literature o pedagogiki in o razvoju splošnega vzgojeslovja, časovna razpredelnica o pedagogiki in 16 slik pedagogov. Besednjak, pisan iz prakse za prakso, bo prav gotovo izredno dobrodošel.

Naj ne bo pedagog, ki bi ne izbral ugodne prilike za nakup te priročne knjižice, saj stane v platno vezana samo Din 52.50.

Novosti na knjižnem trgu.

Za vsakega učitelja je nepogrešljiva splošno znana knjiga

ZEICHNEN IN DER VOLKSSCHULE.

Sestavil Fritz Vith. II. novo predelana izdaja obsega 160 strani velike osmerke s 350 slikami ter 6 barvnimi umetniškimi prilogi. — V platno vezana stane Din 120.—

Novo izdanje je bilo predelano na podlagi najnovejših izkustev.

Ako risanja ni poučeval v tem izobražen risarski učitelj, je vedno obstajala možnost, da pouk svojega namena v vsem ne doseže. Obsežnost risarskega pouka je bila vedno zelo kočljiva za onega, ki risanja ni povsem obvladal, vzrok pa je v tem, da se v šolah ni obravnavalo dovolj raznih tehnik risanja in je razumljivo, da se marsikateri učitelj na tem polju ni mogel docela uveljaviti in si pridobiti potrebnega znanja.

Iz te potrebe je izšla navedena knjiga, ki je prav dober pripomoček za učitelje, ki poučujejo tudi risanje.

Namen knjige je nuditi učitelju, ki poučuje razne predmete, vse ono moderno stremenje na polju risarstva, mu je obenem za vzpodbudo in navodilo ter mu nudi obilo smernic in načrtov za pouk.

Na prav poljuden in lahko umljiv način se zamore mladina v ljudskih šolah privesti do lepih uspehov v risanju.

(Techn. päd. V., Wetzlar.)

Prva izdaja te knjige je bila v najkrajšem času razprodana, kar najbolj dokazuje, kako nujna je bila potreba po tem delu.

Kot prikliče h knjigi »Zeichnen in der Volksschule« je izšla od istega pisatelja tudi še knjiga

WERKARBEIT IN DER VOLSSCHULE,

ki obsega 160 strani velike osmerke s preko 250 slikami in 5 umetniškimi prilogi. —

Cena v platno vezani knjigi Din 120.—

Nove knjige.

Sportliche Erziehung.

Spisal Pierre de Coubertin. Izdal minist. svetnik v pruskem ministrstvu za narodno skrbstvo dr. A. Mallwitz. Druga naklada, cena Din 22.50. Pierre de Coubertin je duševni oče modernih olimpijskih iger.

Freiheit dem Leibe.

Spisal katoliški bogoslovec. 3. naklada z 10 slikami stane Din 15.—. Sodobna razprava o gibanju na zraku, namenjena staršem in vzgojiteljem.

Sport und Körperkultur.

Koleadar za vse. Krasi umetniški listi v formatu 17x26 cm, na umetniškem papirju, cena Din 36.—. Najlepše sportne slike in razpis nagrad. Izide vsako leto.

Surén-Atemgymnastik.

Pouk o dihanju. Spisal H. Surén. Knjiga vsebuje 98 krasnih nar. posnetkov in barvno dvojno tablo. 37. znatno razširjena naklada na umetniškem papirju. Broš. Din 75.—, vez. Din 97.50. — Pravilno dihanje vas napravlja telesno in duševno svobodnejšega!

Surén-Schwunggymnastik.

Telesne vežbe z vajami v zamahih. Spisal H. Surén. 3. naklada s 147 slikami na umetniškem papirju. Broš. Din 105.—, vez. Din 120.—. — Vaje v zamahih so spopolnile vsake telesne vežbe.

Gymnastik mit Gerät.

V slikah in besedah. Spisal H. Surén. 8. naklada s 5 poučnimi zvezki in besedlom s 75 učnimi slikami v kartonu. Cena Din 90.—. Gimnastika z železnim kroglo, kroglo z ročajem, ročkami, s ploščami, kroglo za metanje in kladivom. (Dieck & C.)

Gymnastik mit Medizinbällen.

V slikah in besedah. Spisal H. Surén. 10. naklada z 22 učnimi slikami stane broš. Din 22.50. — Ostri um. koncentrirajo in jači živce! Kot spopolnilo k Surénovi knjigi »Gymnastik«.

Gymnastik zu Zweien.

Razprava o vlečni in odporni gimnastiki. Spisal Herman Heterer. 3. naklada s 70 slikami na umetniškem papirju. Predgovor napisal H. Surén. Cena broširani knjigi Din 60, vezani Din 75.—. Vaje, navedene v knjigi, so priporočljive tudi za zakonce.

Ivers Henrik: Vesele bojne in šaljive gibalne igre. Za telovadnice, igrališča in telovadlišča, na konnem in v vodi. (Nem.) Str. 224. Osmerka. Din 75.—.

Za naročila se priporoča

Knjigarna »Učiteljske tiskarne«, Ljubljana.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsake beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!

Z LIJAKOM V GLAVO

vlivate učencem učenost, če uporabljate dobra učila. Novosti v naši zalogi so prerezni modeli sesalne in tlačilne črpalke, parnega stroja in gasilne brizgalke. Vsi naši modeli so izdelani v taki velikosti, da so vidni vsem učencem in kar je glavno: delujejo mehanično kakor pravi stroji.

Zahtevajte našo ponudbo!

**KNJIGARNA
UČITELJSKE TISKARNE**

ODDELEK ZA UČILA

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica 6

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Specialna delavnica za popravila in uglaševanje

klavirjev

BAJDE JOSIP

Ljubljana, Gosposvetska cesta 12

**KDOR OGLAŠUJE,
TA NAPREDUJE!**

Manufakturno blago

po najnižjih cenah vam nudi trdka

OLGA ŠLIBAR, LJUBLJANA, Stari trg šte. 21

Za naš „Dinar“ kupite naše domače proizvode!

Jabolčne rezine. Zdrobi na deski 20 dkg sur. masla z 35 dkg moke, dodaj 1 rumenjak, 1 zav. »ADRIA« VANILIN-SLADKORJA, 3 žlice smetane ali mleka in 1/2 zav. »ADRIA« praška. Napravi testo, ga razpolovi in razvaljaj pol prsta na debelo. Položi v omazeno pekačo eno ploškev, razravna jo po vrhu na dev, pokrij z drugo ploščko in peči, da lepo in blede zarumeni. NADEV: skuhaj v malekosti vode ali vina 1 kg očisteni nakrhljani jabolki z 20 dkg sladkorja, 1 zav. »Adria vanilin-sladkorja in nekoliko cimeta ter dobro premešaj.

Priporočamo trdke, ki inserirajo v našem glasilu!